

Fradrag i arbejdsløshedsdagpenge for nærradiovirksomhed

Henstillet til Ankenævnet for Arbejdsløshedsforsikringen at genoptage en sag om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge som følge af beskæftigelse med produktion af en enkeltstående udsendelse i en nærradio.

FOB nr. 87.26

(J. nr. 1986-1365-022).

Specialarbejdernes Arbejdsløshedskasse klagede for A over en afgørelse fra Ankenævnet for Arbejdsløshedsforsikringen om, at A's beskæftigelse i forbindelse med produktionen af en radioudsendelse udsendt af en nærradio, Radio X, skulle medføre fradrag i arbejdsløshedsdagpenge.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A i uge 6, 1984, producerede en radioudsendelse, »Må en arbejdsløs filosof tænke?«, som blev udsendt den 10. februar 1984 i tidsrummet 20.00-21.30 af Radio X. A var på det tidspunkt arbejdsløs og modtog arbejdsløshedsdagpenge.

Efter vejledning fra sin fagforening skrev A de 10 timer, som han havde brugt på radioudsendelsen, på dagpengekortet for uge 6, 1984, og fik derefter foretaget et tilsvarende fradrag i sine arbejdsløshedsdagpenge.

A klagede over fradraget til Specialarbejdernes Arbejdsløshedskasse. Han begrundede bl.a. klagen med, at produktionen af radioudsendelsen den 10. februar 1984 var ren fritids- og hobbybeskæftigelse, samt at Radio X drives af en forening og ikke betaler godtgørelse eller må antages nogen sinde at kunne beskæftige lønnet arbejdskraft.

Specialarbejdernes Arbejdsløshedskasse indbragte spørgsmålet for Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen. Til brug for direktoratets behandling af sagen oplyste A bl.a. følgende om sit arbejde på Radio X:

»I en kort periode fra begyndelsen af januar 1984 til midt i februar 1984 har jeg været løst knyttet til Radio (X's) fredagsredaktion ... Særlig interesse må samle sig om udsendelsen fredag 10/2 84. På et møde ugen forinden fremkom jeg med en ide til et radioprogram om arbejdsløses situ-

ation. Man blev enige om, at der skulle laves et program om dette og titlen blev: Må en arbejdsløs filosof tænke?

I ugen op til fredag 10/2 brugte jeg anslået, og som opgivet på mit dagpengekort, 10 timer på dette...«

Herudover havde Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen bl.a. fået oplyst om Radio X, at der var beskæftiget ca. 100 ulønnede amatører ca. 1.000 timer ugentlig ved Radio X med program, teknik, administration m.v., samt at der var planlagt sendetid 2 timer daglig og herudover ca. 3 timer torsdag aften.

Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen meddelte arbejdsløsheds-kassen, at direktoratet kunne tiltræde, at der var foretaget fradrag i A's dagpenge. Direktoratet fandt, at det udførte arbejde måtte betragtes som aktiviteter, der i almindelighed medfører indtægt, og at der derfor skulle foretages fradrag i dagpengene, jf. § 1, stk. 2, i Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 57 af 1. marts 1982 om arbejdes og indtægters betydning for arbejdsløshedsdagpengenes størrelse.

Specialarbejdernes Arbejdsløshedskasse klagede for A over afgørelsen til Ankenævnet for Arbejdsløshedsforsikringen. Arbejdsløsheds-kassen fandt, at aktiviteterne på Radio X havde alle de karakteristika, som prægede hobbybetonet virksomhed, idet:

»...

1. den gennemsnitlige beskæftigelse pr. medarbejder kun er på 10 timer pr. uge.

2. beskæftigelsen er ulønnet.

3. beskæftigelsen vil kunne udføres sideløbende med lønnet arbejde, idet udsendelserne sendes uden for normal arbejdstid ugens 5 første dage, samt lørdage kl. 14.00 til 15.00 og søndage kl. 18.30 til 20.00.

...«

Ankenævnet for Arbejdsløshedsforsikringen tiltrådte direktoratets afgørelse.

Forinden havde ankenævnet indhentet en udtalelse af 10. juni 1985 fra direktoratet. I udtalelsen anførte direktoratet bl.a., at ulønnet beskæftig-

se i nærradio ikke bør sidestilles med ulønnet beskæftigelse i humanitære organisationer. Direktoratet oplyste endvidere, at en anden lokalradio - Radio Aarhus - i et vist omfang var gået over til at anvende lønnet arbejdskraft og havde ansat langtidsledige. Direktoratet henledte ankenævnets opmærksomhed på, at arbejde som langtidsledig skal tilbydes på en almindelig arbejdsplads på overenskomstmæssige løn- og arbejdsvilkår. Endelig henviste direktoratet til, at et medlem i en tidligere sag var overgået fra ulønnet beskæftigelse ved Radio Aarhus til lønnet beskæftigelse ved Radio Viborg.

I udtalelserne til mig i anledning af A's klage havde hverken Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen eller ankenævnet supplerende bemærkninger. Direktoratet vedlagde dog en række besvarelser fra arbejdsministeren på spørgsmål fra Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg vedrørende deltagelse i nærradio, lokal TV og folkeradioudsendelser.

Efter min gennemgang af sagen anmodede jeg ankenævnet om en supplerende udtalelse, idet jeg anførte:

» ...

Der har ikke på noget tidspunkt under sagen været rejst tvivl om, at (A) stod fuldt ud til rådighed for arbejdsmarkedet, da han lavede radioudsendelsen. Afgørelsen om fradrag i dagpengene er derfor truffet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 57 af 1. marts 1982 om arbejdes og indtægters betydning for arbejdsløshedsdagpengenes størrelse.

Efter bekendtgørelsens § 1 skal arbejde, der udføres i en ledighedsperiode, medføre fradrag i dagpengene. Ved arbejde forstås aktiviteter, som enten medfører indtægt eller efter sin art almindeligvis medfører indtægt.

Hvis der er tale om aktiviteter, der må betragtes som fritidsaktivitet eller hobby, er den ledige berettiget til dagpenge uden reduktion, jf. pkt. 2 i Arbejdsministeriets vejledning af 1. marts 1982 om anvendelse af reglerne i bekendtgørelse nr. 57 af 1. marts 1982 om arbejdes og indtægters betydning for arbejdsløshedsdagpengenes størrelse.

Der findes ikke i bekendtgørelsen eller i vejledningen specielle retningslinjer om arbejdsløses ret til at lave f.eks. nærradio, uden at det får dagpengemæssige konsekvenser.

Af det materiale, som jeg har modtaget, herunder navnlig besvarelser fra arbejdsministeren af spørgsmål fra Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg, må jeg forstå, at afgørelsen af, om beskæftigelse ved nærradio m.v. kan ske uden dagpengemæssige konsekvenser, beror på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Og jeg forstår, at der foreligger tilfælde, hvor retten til fulde dagpenge er blevet bevaret under beskæftigelse med nærradiovirksomhed.

Til brug for min stillingtagen til den foreliggende sag finder jeg at måtte anmode ankenævnet om en redegørelse for den praksis, der følges ved afgørelsen af, om en virksomhed anses for at være et arbejde, der medfører fradrag i dagpenge eller blot en fritidsbeskæftigelse uden dagpengemæssige konsekvenser.

Jeg beder om, at redegørelsen specielt omtaler forholdene med hensyn til beskæftigelse med nærradioer m.v.

Afgørelser til belysning af praksis bedes vedlagt.

...«

Ankenævnet anførte hertil i en udtalelse:

»... at der kun er truffet ganske få afgørelser i ankenævnet af denne art. Ankenævnet traf således i 1977 afgørelse i en sag om et medlem, der deltog som frivillig, ulønnet medhjælper i omsorgsarbejde for ældre ...

Ankenævnet har behandlet i alt 3 sager vedrørende medlemmer beskæftiget i nærradioer: ...

(De to førstnævnte sager) omhandler begge rådighedsproblematikken, mens (A's) sag som den eneste vedrører spørgsmålet om fradrag for timer.

Omhandlede afgørelse er truffet på grundlag af reglerne i direktoratets bekendtgørelse nr. 57 af 1. marts 1982 om arbejdes og indtægters betydning for arbejdsløshedsdagpengenes størrelse. Dette regelsæt tager ikke direkte stilling til beskæftigelse ved nærradioer. Ankenævnet har imidlertid på baggrund af det omhandlede regelsæt vurderet, at den aktivitet, der her har været tale om, har været af en sådan karakter, at den bør medføre

fradrag i medlemmets dagpenge, selv om der i det konkrete tilfælde var tale om en ulønnet og frivillig aktivitet, idet den - anvendt under andre forhold - typisk ville have indbragt et vederlag.«

I en skrivelse til Specialarbejdernes Arbejdsløshedskasse udtalte jeg herefter:

»Efter arbejdsløshedsforsikringslovens § 57, stk. 1, kan dagpenge kun udbetales til et medlem, som er ledigt.

Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen (tidligere arbejdsdirektøren) har i henhold til § 58, stk. 1, nr. 3, fastsat regler om, hvilken betydning arbejde og indtægt i ledighedsperioden skal have for størrelsen af dagpenge, jf. bekendtgørelse nr. 57 af 1. marts 1982.

Bestemmelsen i arbejdsløshedsforsikringslovens § 62 indebærer, at der ikke må udbetales dagpenge til et medlem, som ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Der har på intet tidspunkt under den foreliggende sag været rejst tvivl om, at (A) stod fuldt ud til rådighed for arbejdsmarkedet, da han lavede den omhandlede radioudsendelse.

De dagpengemæssige konsekvenser af hans beskæftigelse i forbindelse med udsendelsen må alene afgøres efter den ovenfor nævnte bekendtgørelse om arbejdes og indtægters betydning for arbejdsløshedsdagpengenes størrelse.

Bekendtgørelsens § 1, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

»Udførelse af arbejde i en ledighedsperiode, herunder arbejde uden for normal arbejdstid og på helligdage, medfører fradrag i dagpengene.

Stk. 2. Ved arbejde forstås aktiviteter, som enten medfører indtægt eller efter sin art almindeligvis medfører indtægt. Diæter og lignende vederlag, samt små beløb eller andre ydelser, der ikke kan anses for at være en aflønning, betragtes i denne forbindelse ikke som indtægt.«

Hvis der er tale om aktiviteter, der må betragtes som fritidsaktivitet eller hobby, er den ledige uden videre berettiget til dagpenge uden reduktion, jf. pkt. 2 i Arbejdsdirektoratets nedenfor omtalte vejledning til bekendtgørel-

sen. Der findes ikke specielle retningslinjer om arbejdsløses ret til at lave f.eks. nærradio.

Spørgsmålet om, hvilken betydning nærradiovirksomhed og lignende har for retten til og størrelsen af arbejdsløshedsdagpenge, har siden 1984 været taget op i Folketinget og Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg flere gange. Arbejdsministeren har i den forbindelse besvaret flere spørgsmål fra udvalget, og har herunder givet udtryk for, at der ikke i relation til indflydelsen på dagpenge bør ske en generel fritagelse for så bredt og varieret et område som »nærradiovirksomhed«, men at hvert enkelt tilfælde konkrete omstændigheder må vurderes.

I et svar på Arbejdsmarkedsudvalgets spørgsmål nr. 77 af 19. marts 1987 henviste arbejdsministeren i april 1987 til formålet med fradragsreglerne og anførte:

»På baggrund af Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens og ankenævnets praksis vedrørende fradrag i dagpenge som følge af deltagelse i radioprogrammer m.v. kan jeg oplyse, at deltagelse i sådanne aktiviteter som hovedregel vil få indflydelse på dagpengeretten, idet direktoratet og ankenævnet anser deltagelse heri for aktiviteter, der efter sin art medfører indtægt. Det er således uden betydning, hvorvidt den enkelte radiostation har midler til at lønne sine medarbejdere.

Derimod skal der ikke ske fradrag i dagpengene for deltagelse i aktiviteter, der må betragtes som fritidsaktiviteter eller hobby. F.eks. er der truffet afgørelse om, at deltagelse i udarbejdelse af et *enkeltstående projekt* ved Danmarks Radios Båndværksted ikke skal have indflydelse på den lediges dagpengeret under hensyn til aktivitetens hobbyprægede og stærkt begrænsede karakter.«

I den tidligere nævnte vejledning til bekendtgørelsen om arbejdes og indtægters betydning for arbejdsløshedsdagpengenes størrelse er formålet med reglerne beskrevet således:

»... at sikre de ledige rimelige udfoldelsesmuligheder, men på en sådan måde, at de ledige ikke opnår økonomisk fordel på grund af ledigheden, og på en sådan måde, at de ikke medvirker til at begrænse udbudet af arbejde ved at udføre opgaver, som ellers ville blive udbudt som egentligt lønnet arbejde.

Bag disse regler om fradrag ligger således både et økonomisk og et beskæftigelsesmæssigt hensyn. Ofte foreligger disse hensyn samtidig, men hver af dem kan i sig selv begrunde en regel om fradrag. Således ligger beskæftigeshensynet bag reglen om, at også ulønnet arbejde medfører fradrag.«

Vejledningen indeholder i pkt. 3 en række momenter, der i grænsetilfælde kan have betydning for afgørelsen af, hvorvidt der er tale om arbejde, der skal medføre fradrag, eller fritidsaktivitet. Det er her bl.a. anført:

» ...

Når der er tvivl om, hvorvidt en beskæftigelse efter sin art kunne blive udbudt som egentligt arbejde, er det af betydning, om der inden for området findes en overenskomst eller anden aftale, eller andre retningslinjer for, hvilke opgaver der skal udføres af ansatte lønnede medarbejdere, og hvilke der kan udføres af frivillige. Findes sådanne retningslinjer - f.eks. inden for det sociale område - bør de normalt følges, forudsat at afgørelsen ikke kommer i strid med andre hensyn, herunder at beskæftigelsen skal være ulønnet, jf. ovenfor.

I visse tilfælde ligger skillelinjen mellem arbejde og fritidsbeskæftigelse ikke så meget i beskæftigelsens art, men er afhængig af hvor ofte og hvor meget den udføres, samt hvilken sammenhæng den indgår i. Dette vil ofte være tilfældet, når det drejer sig om foredrag, artikler, kunstnerisk virksomhed og lignende. Hvis der ikke sker en aflønning, som i sig selv bevirker, at det er et arbejde, som skal medføre fradrag, vil en beskæftigelse af lille omfang ofte være en fritidsbeskæftigelse, hvorimod et stort omfang ofte vil betyde, at beskæftigelsen går ind i en erhvervmæssig sammenhæng eventuelt med senere udnyttelse for øje, og derfor må betragtes som arbejde.

...

Det er ovenfor omtalt, at der skal ske fradrag for arbejde, uanset hvornår det udføres, og at fritidsbeskæftigelse kan udføres både inden for og uden for normal arbejdstid. Tidspunktet for beskæftigelsen er således uden betydning, når det ligger klart, om der skal ske fradrag eller ej. Hvis der derimod er tvivl, vil det forhold, at beskæftigelsen kan udføres og normalt udføres uden for normal arbejdstid, tale for, at det er en fritidsbeskæftigelse. Det er derimod ikke af betydning, hvornår den enkelte ledige faktisk udfører beskæftigelsen.

...«

Det fremgår af ankenævnets udtalelse ... til mig, at ankenævnet ikke har truffet afgørelse i andre sager om fradrag i dagpenge i forbindelse med nærradiovirksomhed og lignende.

Omfanget og karakteren af den aktivitet, som (A) udfoldede i forbindelse med den omhandlede radioudsendelse sammenholdt med oplysningerne om Radio (X) (herunder, at radioen udelukkende beskæftigede ulønnede amatører), fører efter min opfattelse til, at det må anses for særdeles tvivlsomt at karakterisere tilfældet som »arbejde«, som efter bekendtgørelsen skal medføre fradrag i dagpengene. Jeg har herved henset til, at der for (A's) vedkommende har været tale om en enkeltstående udsendelse, og til det ovenfor fra vejledningen gengivne formål med fradragsreglerne. Jeg har endvidere noteret mig, at Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen tidligere har truffet afgørelse om, at et enkeltstående projekt ved Danmarks Radios »Båndværksted« ikke skulle have indflydelse på den pågældendes dagpenge »under hensyn til aktivitetens hobbyprægede og stærkt begrænsede karakter«, jf. det ovenfor gengivne svar fra arbejdsministeren til Arbejdsmarkedsudvalget.

Jeg har derfor fundet at burde henstille til ankenævnet at genoptage (A's) sag til behandling og meddele ham en fornyet afgørelse.

Jeg har udbedt mig underretning om, hvad der videre sker i sagen.

...«

I skrivelse af 30. november 1987 underrettede Ankenævnet for Arbejdsløshedsforsikringen mig om, at A's sag på ny havde været behandlet på ankenævnets møde den 29. oktober 1987, hvor det blev besluttet at fastholde den trufne afgørelse.

Ankenævnet tilføjede, at det på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger om A's deltagelse i den omhandlede radioudsendelse og vejledning til Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 57 af 1. marts 1982, § 1, stk. 1 og 2, havde skønnet, at der i det foreliggende tilfælde havde været tale om en aktivitet af en sådan karakter, at den skulle medføre fradrag i medlemmets dagpenge, selv om der var tale om en ulønnet og frivillig ak-

tivitet, idet den - anvendt under andre forhold - typisk ville have indbragt et vederlag.

Efter at bl.a. denne sag havde været drøftet med Ankenævnet for Arbejdsløshedsforsikringen, hvorunder der blev givet tilsagn om, at ankenævnet på ny ville behandle sagen, meddelte ankenævnet mig i skrivelse af 23. december 1987, at nævnet under hensyntagen til, at der havde været tale om en enkeltstående foreteelse, og at A efter de i sagen foreliggende oplysninger i øvrigt ikke havde været tilknyttet Radio X, fandt, at der ikke skulle ske fradrag i A's dagpenge i anledning af den omhandlede radioudsendelse.

Jeg meddelte herefter ankenævnet, at jeg havde taget det oplyste til efterretning.